

එළවළු වගාවක් සඳහා සුදුසු පී.එච්. අගය බොහෝ විට 5.5 සිට 7.0 අතර අගයක් ගනියි. විවිධ එළවළු වර්ග සඳහා පී.එච්. අගයන් පහත දැක්වා ඇත.

පසක ආම්ලිකතාවය වැඩි වීමත් සමග පසේ විවිධ ක්‍රියාවන් නිසා බෝගයක වධනයට මෙන්ම සමහර විට රෝග වලට පාත්‍රවීම ද සිදුවේ. පසක පී.එච්. අගය අඩුවීම නැතහොත් ආම්ලිකතාවය වැඩිවීමත් සමඟ ඇළුම්නියම් අයන වශයෙන් අධික ලෙස පසට එක්වීමෙන් ශාක වලට විෂවීමක් සිදුවේ. තවද අධික ආම්ලික තත්ත්වය යටතේ පොස්පේට් වල ප්‍රවෘත්තාවය අඩුවීමෙන් එම මූලද්‍රව්‍ය ශාකයට උරා ගැනීමට සුදුසු තත්ත්වයෙන් ඉවත්වීමක් සිදුවේ.

ශාක වලට අහිතකර සමහර දැලිර වල ගුණනය වීම හා වර්ධනයේ වැඩිවීමක් ආම්ලිකතාවය වැඩිවීමත් සමඟ පස්වල සිදුවන ක්‍රියාවකි. මීට එක් උදාහරණයක් ලෙස ගෝවා වල මුල් ඉදිමීමේ රෝගය “ක්ලබ් රූට්” ඇති කරන ප්ලස්මොඩිපොරා බ්රසිකේ (*Plasmodiphora brassicae*) දැක්විය හැක. අඩු පී.එච්. අගය ඇති පස්වල ගෝවා හෝ මල් ගෝවා වගා කිරීමෙන් ක්ලබ් රූට් රෝගය වැලඳීම වැඩි වශයෙන් සිදුවන බව සොයා ගෙන ඇත. මීට හේතුව දැලිරයේ වර්ධනය මෙන්ම ගුණනය වීම ආම්ලික පස් වලට වඩා පහසුවෙන් සිදුවීමයි.

පසක පී.එච්. (pH) අගය මැනීම පහසුකම් සහිත පර්යේෂණාගාරයක සිදුකල යුතු කාර්යකි. පසෙහි පී.එච්. අගය මැනීමට අවශ්‍ය වූ විට ප්‍රථමයෙන් මුළු වගා ක්ෂේත්‍රයම නියෝජනය වන පරිදි පස් සාම්පලය ලබා ගත යුතුය. ඉන්පසුව ලොකු ගල් කැට ‘බොරළු සහ රොඩු සියල්ල අතින්

ඉවත්කර හොඳින් පවනේ වියලා කුඩු කල යුතුය. කුඩුකරගත් පස් වලින් කුඩා සාම්පලයෙන් ගෙන (ග්‍රෑම් 20 ක් පමණ) ඒ හා සමාන පරිමාවක් ආසුත ජලය එකතු කර විනාඩි 30 ක් පමණ නොනවත්නා හොඳින් කලවම් කල යුතුය. මේ සඳහා පරීක්ෂණාගාර වල විදුලියෙන් ක්‍රියා කරන යන්ත්‍ර ද ඇත. ඉන්පසු පැයක පමණ කාලයක් නිශ්චලව තබා පී.එච්. මීටරයකින් පී.එච්. අගය මැන ගත යුතුය. මීට අමතරව ක්ෂේත්‍රයේදීම දල වශයෙන් පී.එච්. අගය සොයන ක්‍රම කිපයක්ම ඇත.

පසක පී.එච්. අගය අඩුවූ විට නැවත පී.එච්.අගය වැඩි කිරීම සඳහා හුණුගල් හෝ (කැල්සියම් කාබනේට්/ $CaCO_3$) ඩොලමයිට් ($CaCO_3$, $MgCO_3$) යෙදීම කළ හැකිය. හුණුගල් හෝ ඩොලමයිට් ක්ෂේත්‍රය පෙරලීමෙන් හෝ සී සැමෙන් පසු ඒකාකාරීව ඉඩම පුරාම විසිරීම කළ යුතුය. මෙහිදී යොදන ලද හුණුවල හෝ ඩොලමයිට් වල ක්‍රියාකාරීත්වය සති 2 කින් පමණ ආරම්භ වන අතර, අවුරුදු 2-3 දක්වා කාලයක් ක්‍රියාකාරීව පවතියි. පී.එච්. අගය එක ඒකකයකින් වැඩි කිරීමට යෙදිය යුතු කැල්සියම් කාබනේට් හෝ ඩොලමයිට් ප්‍රමාණය පසේ සංයුතිය අනුව වෙනස් වේ. කෙසේ නමුත් පී.එච්. අගය ඒකක 0.5-1 දක්වා නැංවීමට කැල්සියම් කාබනේට් හෝ ඩොලමයිට් හෙක්ටයාර් එකකට ටොන් 1 ක් යෙදීම බොහෝ පස්වලට ප්‍රමාණවත් බව පෙනී ගොස් ඇත. මේ අනුව වැඩි ආම්ලික පසක පී.එච්. අගය ඉහළ නැංවීමට අඩු තරමින් හෙක්ටයාර් එකකට කැල්සියම් කාබනේට් හෝ ඩොලමයිට් ටොන් එකක ප්‍රමාණයක් යෙදීම කල යුතුය.